

12.10.2026

Pensjonistforbundets innspill til finanskomiteen om statsbudsjettet for 2027

Prioriter eldreomsorgen og dem med lave pensjoner

Pensjonistforbundet vil særlig løfte frem tre prioriteringer for finanskomiteen:

- En betydelig satsing på flere sykehjemsplasser og andre heldøgns omsorgsplasser, med styrket kommuneøkonomi og midler til bemanning og drift.
- En ekstraordinær økning av minstepensjonen på 10 000 kroner fra 1. mai 2027, som del av en opptrappingsplan.
- Oppheving av samordningsfellen fra 1. januar 2027.

Styrk kapasiteten i eldreomsorgen og kommuneøkonomien

Pensjonistforbundet krever en betydelig utbygging av sykehjem og andre heldøgns omsorgsplasser. Investeringsstilskuddet er viktig, men kommunene må også ha økonomi til å bemanne og drifte plassene.

Fra 2021 til 2026 økte antallet disponible institusjonsplasser med bare 1 prosent, mens antallet personer 80 år og eldre økte med 20,5 prosent. Frem mot 2036 ventes ytterligere 133 000 personer i denne aldersgruppen, en økning på 47 prosent. Riksrevisjonen konkluderte i juni 2026 med at kommunene i liten grad har dimensjonert helse- og omsorgstjenestene for veksten i antallet eldre, og advarte om alvorlige konsekvenser av manglende planlegging.

Regjeringen foreslår investeringstilskudd til om lag 1 750 heldøgns omsorgsplasser, men bare 30 prosent er forbeholdt netto nye plasser, tilsvarende om lag 525 plasser. Pensjonistforbundet krever at det etableres minst 1 500 netto nye plasser. Dette krever en økning i tilsagnsrammen på om lag 2,25 milliarder kroner, som vil øke utgiftene over statsbudsjettet med om lag 225 millioner kroner i 2027.

Regjeringen foreslår en realvekst i kommunenes frie inntekter på 2,6 milliarder kroner. Etter anslåtte demografikostnader på 2,2 milliarder gjenstår bare 400 millioner kroner i økt handlingsrom. Dette gir svært begrensede muligheter til å bygge opp den nødvendige omsorgskapasiteten.

Pensjonistforbundet ber derfor om en betydelig styrking av kommuneøkonomien. Det bør også vurderes å innføre et øremerket driftstilskudd til heldøgns omsorgsplasser, ettersom kostnadene til bemanning og drift hindrer mange kommuner i å øke kapasiteten.

Et videre løft av minstepensjon

Enslige minstepensjonister er sterkt overrepresentert i lavinntektsstatistikken. Selv etter økningen på 8 000 kroner fra mai 2026 ligger minstepensjonen for enslige anslagsvis 38 500 kroner under fattigdomsgrensen (EU60).

Vi krever en ekstraordinær økning av minstepensjonen på 10 000 kroner fra 1. mai 2027, som del av en opptrappingsplan for å løfte minstepensjonene over fattigdomsgrensen. Økningen skal komme i tillegg til den ordinære prosentvise oppreguleringen fra samme dato, som er beregnet til 2,71 prosent, gitt anslagene på lønns- og prisvekst i nasjonalbudsjettet.

Minstepensjonister uten andre inntekter betaler ikke inntektsskatt og får dermed ingen glede av regjeringens foreslåtte skattelettelser. Samtidig foreslås Norgespris økt fra 50 til 56,25 øre per kWh inkludert merverdiavgift. Ved et årlig forbruk på 16 000 kWh innebærer dette 1 000 kroner i økte strømutfgifter.

Pensjonene ventes å øke med 3,35 prosent på årsbasis, mot en anslått lønnsvekst på 4,0 prosent. Uten ekstraordinære løft risikerer minstepensjonistene å sakke ytterligere akterut, og avstanden til fattigdomsgrensen vil øke.

Økt minstepensjon må heller ikke motvirkes av redusert bostøtte eller offentlig tjenstepensjon. Det er svært uheldig hvis det gis med den ene hånden og tas med den andre.

Samordningsfellen må avvikles fra 2027

Tidligere offentlig ansatte som har stått ekstra lenge i arbeid, er rammet av samordningsfellen. De har fått lavere årlig tjenstepensjon enn de ville fått dersom de hadde sluttet tidligere, og reduksjonen varer livet ut. Det er helt urimelig at flere år i arbeid skal føre til lavere pensjon.

I desember 2025 vedtok et stortingsflertall bestående av FrP, Senterpartiet, SV, Rødt, MDG og Venstre at en løsning på samordningsfellen skulle utredes. I forslaget til statsbudsjett har departementet lagt frem en konkret løsning som Pensjonistforbundet støtter, men som regjeringen ikke foreslår å gjennomføre. Løsningen innebærer at samme nedre grense for forholdstallet benyttes ved beregning av både brutto tjenstepensjon og samordningsfradraget. Dette hindrer at tjenstepensjonen reduseres ved fortsatt arbeid etter at levealdersjusteringen er fullt kompensert. Også de som allerede er rammet, vil få tjenstepensjonen beregnet på nytt og få høyere pensjon fremover.

Regjeringen anslår at løsningen vil øke statens pensjonsutgifter gjennom SPK med 546 millioner kroner i 2027. I tillegg kommer 346 millioner kroner fra KLP, som ikke belaster statsbudsjettet direkte. Pensjonistforbundet anslår at de samlede pensjonsutbetalingene vil gi om lag 357 millioner kroner i økte skatteinntekter, gitt en gjennomsnittlig marginalskatt på 40 prosent. Nettokostnaden for det offentlige blir dermed betydelig lavere enn bruttoutgiftene. Løsningen vil dessuten styrke insentivene til å stå lenger i arbeid, med positive virkninger for arbeidsdeltakelse, verdiskaping og skatteinntekter.

Vi ber budsjettpartnerne prioritere løsningen med virkning fra 1. januar 2027, slik at de berørte fremover vil få den pensjonen de fortjener.

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87 70
Faks: 22 34 87 83

Bankgiro: 9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910

Prioriter målrettede løft fremfor brede skattelettelser

Som inndekning foreslår vi å beholde dagens trygdeavgiftssatser på lønn, trygd og næringsinntekt. Regjeringens foreslåtte reduksjon på 0,2 prosentpoeng koster nesten 5 milliarder kroner. For en person med 750 000 kroner i årslønn gir det 1 500 kroner mindre skatt i året, eller 125 kroner i måneden. Det er en beskjeden lettelse for den enkelte, men utgjør betydelige beløp samlet sett.

Vi foreslår også å beholde dagens tollavgift på klær og tekstiler fremfor å redusere satsen til 5 prosent. Dette vil gi 675 millioner kroner mer i inntekter enn regjeringens forslag. I stedet bør regjeringen følge opp ekspertanbefalingen om en forenklet tollordning innenfor VOEC, slik at utenlandske nettbutikker og norske butikker behandles mer likt.

Det er også rom for noe økt oljepengebruk. Regjeringen foreslår å bruke 608,4 milliarder kroner, tilsvarende 2,7 prosent av oljefondets anslåtte verdi. En økning til 615 milliarder kroner vil gi ytterligere 6,6 milliarder kroner til prioriterte formål, samtidig som oljepengebruken fortsatt vil tilsvare 2,7 prosent av fondsverdien, avrundet til én desimal. Dette er fortsatt godt under handlingsregelen som sier at oljepengebruken over tid skal følge forventet realavkastning på 3 prosent.

Til sammen gir forslagene et økt økonomisk handlingsrom på om lag 12,2 milliarder kroner i 2027, hvorav 5,6 milliarder fra omprioriteringer og 6,6 milliarder fra økt oljepengebruk. Pensjonistforbundet mener midlene blant annet bør prioriteres til styrket kommuneøkonomi og eldreomsorg, økt minstepensjon og oppheving av samordningsfellen.

Vennlig hilsen

For Pensjonistforbundet

Erna Ansnes
Forbundsleder

Sindre Farstad
Sjeføkonom